

Zegar Ratusza Staromiejskiego w Toruniu

PATRYK PRAIS

Firma Prais

W dniu 15 grudnia 2010 roku nasza firma zakończyła prace przy modernizacji zabytkowego zegara wieżowego oraz montażu carillonu na wieży Ratusza Staromiejskiego w Toruniu.

Tradycja z nowoczesnością

W zakresie zegarów wieżowych firma Prais zajmuje się zarówno nowoczesną automatyką sterującą oraz napędową do zegarów, jak również konserwacją starych, zabytkowych mechanizmów zegarowych. Do realizacji zadania zostaliśmy wybrani w drodze przetargu, musieliśmy poprzeć naszą ofertę bogatym doświadczeniem zawodowym, odpowiednimi certyfikatami oraz uprawnieniami do prac przy zabytkowym zegarze wieżowym.

Historia zabytku

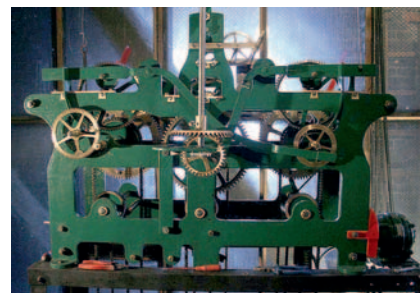
Mechanizm napędowy zegara wieżowego został wyprodukowany w latach 30. XX wieku w berlińskiej wytwórni Rochlitz. Zegar składa się z tradycyjnego mechanizmu głównego z układem do wybijania godzin i kwadransów oraz czterech tarcz zegarowych zawieszonych na wieży ratusza, o wymiarach 4 m x 4 m. Zegar, pomimo swojego zabytkowego charakteru, fabrycznie był wyposażony w bardzo ciekawy i rzadko spotykany minutowy, elektryczny układ wyzwiania mechanizmu, a nie w tradycyjne wahadło. Po modernizacji mechanizm chodu nadal uruchamiany jest na przemian spolaryzowanym impulsem elektrycznym, generowanym z nowoczesnego, dostarczonego przez naszą firmę sterownika Apollo II, z synchronizacją czasu poprzez antenę DCF z Frankfurtu nad Menem. Zegar samoczynnie będzie się przestawiał na czas zimowy i letni, a w razie przerwy w dostawie zasilania zatrzyma się, aby po ponownym włączeniu zasilania automatycznie ustawić się na właściwą go-

dzinę. Oba mechanizmy bicia, wykonane w systemie kół zapadowych, wybijają czas na dwóch historycznych dzwonach zegarowych, czyli gongach. Cały mechanizm zegarowy został zdemontowany z wieży, aby w pracowni, przy udziale zegarmistrza Waldemara Porwała, przeprowadzić jego gruntowną renowację. Po wykonaniu wszystkich niezbędnych prac mechanizm zegarowy powrócił na wieżę, gdzie ponownie został zamontowany i uruchomiony. Zegar po remoncie wyposażony jest w nową automatykę sterującą zabytkowym systemem naciągu ciężarów i skorelowany z zamontowanym zestawem dzwonów strojonych, czyli kurantem zegarowym.

Zainstalowany przez naszą firmę kurant składa się z 12 dzwonów o następujących dźwiękach: G2-A2-B2-C3-Cis3-D3-E3-F3-Fis3-G3-A3-B3 i o całkowitej wadze dzwonów 531 kg. Dzwony wykonane zostały ze spiżu, posiadają profil gładki, a dostrojone są z dokładnością 0,025 do wzorca. Największy z dzwonów odlanych do Toruńskiego Ratusza Staromiejskiego waży 88 kg, a najmniejszy – zaledwie 20 kg. Wszystkie dzwony zamontowane zostały w zachodnim oknie wieży na specjalnie przygotowanej konstrukcji stalowo-drewnianej. Na dzwonach od świąt Bożego Narodzenia wygrywany jest hejnał miasta oraz kilka okolicznościowych melodii, w tym kolędy w okresie Bożego Narodzenia. Cały program melodii jest tak ułożony, aby sam automatycznie przełączał się w ciągu roku na odpowiednie melodie. □

Kurant zegarowy składający się z 12 dzwonów

Zabytkowy zegar wieżowy